

AZİMET

Azîmet sözlükte, “Kesin karar, niyet, kuvvet, gayretle yapılan iş” anlamlarına gelir. Fıkıhta ise, “Kulların özürleri göz önüne alınmaksızın üzerlerine farz kılınan fiil” şeklinde tarif edilir. Azîmet, herkesi bağlayan İslâmiyetin asıl hükümleridir ve her mükellef buna uymak zorundadır. Bunlar, oruç, namaz, hac, zekât gibi herkesi ilgilendiren genel hükümlerdir.

Ruhsat ise, asıl olan ve geneli ilgilendiren hüküm değildir. Asıl hükmü yerine getirmeyi zorlaştıran veya imkânsız hâle getiren bir sebep dolayısıyla ikinci derecede olan hükümdür ve kullara bir kolaylıktır. Meselâ, oruç tutmak farz olduğu için herkes tutmak zorundadır. Ancak hastalık ve yolculuk gibi sebepler dolayısıyla orucun bozulması bir ruhsattır ve bir kolaylıktır.

Azimet yolu, haram ve şüpheli şeylerden kaçmayı gerektirir. İsrâf azimeti kırar. **Asrımızda “sû-i istimalat ile hâcât-ı gayr-ı zaruriye hâcât-ı zaruriyet hükmüne geçip görenek belâsıyla tiryâki olup, terk edememe” umumî bir hastalık haline gelmiştir.** Buna karşı en tesirli çare, azimetle amel etmeye çalışmaktır.

“Böyle acib bir zamanda, şüpheli mallarda, zaruret derecesinde iktifa etmek lâzımdır. Çünkü haram maldan, mecburiyetle zaruret derecesini alabilir; fazlasını alamaz. Evet muztar adam, murdar etten tok oluncaya kadar yiyemez. Belki ölmeyecek kadar yiyebilir.”